

Gedwongen opgenomen, welke rechten en plichten heb ik dan?

U bent gedwongen opgenomen bij één van de onderdelen van Parnassia Groep op last van de rechter. Omdat u niet zelf voor opname heeft gekozen is het, zeker in het begin, wellicht moeilijk onze medewerkers te vertrouwen. Het doel van opname en behandeling is het verbeteren van uw toestand zodat u zichzelf weer goed kunt redden.

Dwangbehandelplan

Er wordt een dwangbehandelplan met u gemaakt, waar u het misschien niet mee eens bent. Onder dwangbehandeling verstaan we een behandeling van uw psychiatrische ziekte, die zonder uw toestemming wordt uitgevoerd. De toepassing van dwang is aan strikte voorwaarden gebonden en mag alleen plaatsvinden wanneer u met een Bijzondere Opnemingen Psychiatrische Ziekenhuizen (BOPZ)-maatregel bent opgenomen.

Een behandeling kan alleen tegen uw wil worden uitgevoerd, wanneer dat volstrekt noodzakelijk is om gevaar af te wenden voor uw eigen geestelijke of lichamelijke gezondheid of voor de gezondheid van anderen, bijvoorbeeld bij geweld of bedreiging. Ook kunnen wij u behandelen zonder uw toestemming als te verwachten is, dat de opnameduur onacceptabel lang wordt wanneer u niet behandeld wordt.

Daarom proberen we zoveel mogelijk het met u eens te worden over uw behandeling, ook als u gedwongen bent opgenomen.

Gedwongen opname

In de Wet BOPZ staat in welke gevallen personen gedwongen opgenomen kunnen worden. Ook is daarin vastgelegd welke procedures daarbij gevolgd moeten worden en op welke manier uw rechten als patiënt gewaarborgd worden. In de wet worden verschillende machtigingen beschreven.

Als de rechter een machtiging afgeeft, moet u worden opgenomen (of opgenomen blijven). Een uitzondering daarop is de voorwaardelijke machtiging. Bij een voorwaardelijke machtiging bepaalt de rechter aan welke voorwaarden u zich moet houden om opname te voorkomen.

IBS, rechterlijke machtiging

In spoedgevallen kan de burgemeester u in een psychiatrisch ziekenhuis laten opnemen door een last tot opneming af te geven. Dit heet een In Bewaringstelling, of IBS. Een psychiater stelt dan een geneeskundige verklaring op en legt deze voor aan de burgemeester of een wethouder. De rechter bezoekt u binnen vijf werkdagen en beslist of de IBS moet worden voortgezet.

Tijdens het gesprek met de rechter helpt een advocaat u.

De IBS duurt drie weken vanaf het bezoek van de rechter. Als uw toestand onvoldoende is verbeterd, kan de officier van justitie de rechtbank vragen een machtiging af te geven. Daarvoor stelt een niet bij uw behandeling betrokken psychiater een geneeskundige verklaring op voor de rechter.

De rechter bezoekt u opnieuw voor hij een beslissing neemt. Een IBS is dus alleen voor spoedgevallen. Als er meer tijd is, kan een rechterlijke machtiging worden aangevraagd. Ook in dat geval stelt een niet bij uw

behandeling betrokken psychiater een geneeskundige verklaring op.

U krijgt een advocaat toegewezen en de rechter roept u op of bezoekt u thuis. Als de rechter besloten heeft dat een machtiging nodig is, is er geen hoger beroep mogelijk.

Duur van de machtiging

Een machtiging kan de eerste keer maximaal een halfjaar duren. De rechter kan ook een kortere termijn bepalen. Als uw psychiater na dat halfjaar van mening is, dat u langer opgenomen moet blijven, moet een geneeskundige verklaring worden opgesteld door een niet bij de behandeling betrokken psychiater.

De rechter beoordeelt aan de hand van die verklaring en het behandelplan of een verlenging van de machtiging nodig is. De verlenging kan maximaal een jaar duren.

Voordat de rechter de machtiging verlengt, moet hij u horen. Bij dit gesprek krijgt u hulp van een advocaat.

Uw behandelend psychiater kan, als dat nodig is, telkens opnieuw een verlenging aanvragen.

Uw rechten en plichten

Als u gedwongen opgenomen bent met een machtiging van de rechter, kunt u niet zelf besluiten onze instelling te verlaten.

Daarvoor heeft u toestemming nodig van uw behandelend arts. In noodgevallen of wanneer uw toestand gevaar oplevert kan uw psychiater u behandelen zonder uw toestemming of u afzonderen in een aparte kamer of separeerverblijf.

Naast plichten heeft u ook rechten. Niemand kan u verbieden contact te hebben met:

- uw advocaat
- de patiëntenvertrouwenspersoon (PVP)
- de geneesheer-directeur
- de Officier van Justitie
- de Inspecteur voor de Gezondheidszorg.

Volgens de wet zijn wij verplicht u in uw bewegingsvrijheid te beperken, als er ernstig nadeel te verwachten is voor uw gezondheid of ter voorkoming van strafbare feiten. Om dezelfde redenen, kunnen bezoek en telefoonverkeer beperkt worden. Post kan, waar u bij staat, gecontroleerd worden. U mag uw eigen bezittingen houden, tenzij u een onderbewindstelling of ondercuratelestelling heeft. Over uw rechtspositie (wat mag en wat moet) kunt u meer informatie krijgen van uw behandelteam.

U kunt de geneesheer-directeur van Parnassia Groep verzoeken uw machtiging op te heffen. Uw advocaat kan u hierbij helpen.

Verlof en voorwaardelijk ontslag

Wanneer u bent opgenomen met een machtiging, kunt u met verlof of ontslag gaan als u daarvoor toestemming heeft van uw psychiater. Hieraan kunnen voorwaarden worden verbonden, bijvoorbeeld dat u uw medicijnen inneemt.

Wanneer het niet goed met u gaat, kan het verlof of ontslag weer worden ingetrokken. Uw psychiater kan u voorwaardelijk ontslag geven.

Zolang u zich aan de voorwaarden houdt, kunt u buiten onze instelling verblijven.

Voorwaardelijke machtiging

Bij een voorwaardelijke machtiging worden voorwaarden aan u gesteld, zoals bijvoorbeeld het innemen van medicijnen, het accepteren van huisbezoek of het volgen van therapie. De verwachting is, dat u niet opgenomen hoeft te zijn als u zich aan deze voorwaarden houdt.

Toepassing middelen en maatregelen

Als behandeling in een acute situatie wordt toegepast, zonder uw toestemming, noemt de Wet BOPZ dit: 'toepassing van middelen of maatregelen'. Soms is er een acuut gevaar ontstaan en is het nodig meteen in te grijpen. Volgens de wet mag deze toepassing maximaal zeven dagen duren. Is deze toepassing langer bij u nodig, dan kan dit worden opgenomen in uw dwangbehandelplan.

Vormen van dwangbehandeling

Toedienen van medicijnen

Meestal gaat het om injecties met medicijnen. Medicijnen die u slikt, kunnen niet onder dwang worden gegeven.

Toedienen van vocht of voeding

Met behulp van een sonde of infuus kunnen wij vocht of voeding toedienen.

Separeren

Separeren houdt in dat u tijdelijk in een separeerruimte moet blijven. Dit is een afgesloten kamer met een bed, een po en drinkwater. Er hangen een klok en een schoolbord waarop u kunt schrijven. Er is continue toezicht door de verpleging in verband met uw veiligheid. Regelmatig komt een verpleegkundige bij u langs om te kijken, u te verzorgen en met u te praten. Contact is ook mogelijk met de patiëntenvertrouwenspersoon, met de Inspectie voor de Gezondheidszorg of met uw advocaat. In de separeer is in principe geen bezoek toegestaan.

Separeren wordt helaas soms ook als een strafmaatregel beleefd. Dat is echter nooit het doel. Separeren is noodzakelijk als u een gevaar bent voor uzelf of uw omgeving.

We zijn ons ervan bewust dat separeren een ingrijpende gebeurtenis is. Daarom gebeurt dit uitsluitend in hoogstnoodzakelijke gevallen en

onder zeer weloverwogen omstandigheden. Afhankelijk van uw toestand proberen wij u zo snel mogelijk weer buiten de separeer te laten verblijven. Vaak proberen wij dat eerst voor kortere periodes.

Afzonderen

Afzonderen is vergelijkbaar met separeren, alleen gebeurt dit in een ander soort kamer. Een afzonderingskamer is een sober ingerichte eenpersoonskamer waarin u in principe niet langer dan twaalf uur blijft.

Ook hier geldt: een medewerker bezoekt u regelmatig en contact met de Inspectie voor de Gezondheidszorg, patiëntenvertrouwenspersoon of uw advocaat is mogelijk.

Fixeren

Fixeren houdt in dat u met een band aan uw bed wordt bevestigd. Bij oudere patiënten wordt fixeren gebruikt om plotseling lopen en vervolgens vallen te voorkomen. In uitzonderingsgevallen wordt bij volwassenen fixeren toegepast om ernstige agressie en zelfbeschadiging te voorkomen.

Beziittingen

Uw bezittingen worden in sommige gevallen zichtbaar voor u bewaard.

Notities

Vragen

Heeft u nog vragen? Stel deze gerust aan uw behandelaar.

Folder

Deze folder is met zorg samengesteld. De inhoud kan in de loop van de tijd veranderen. Kijk voor de meest recente versie op www.parnassiegroep.nl.

Meer informatie

www.parnassiegroep.nl